

ሰሚዕካ ምኽክል

ንባባት፡ ኤርምያስ 7፡23-28፣ ሉቃስ 11፡14-23

ምስማዕ ሓደ ካብቶም ንወድሰብ አድላይትን ጥቕምን ዘልኦ ህያባ እዩ። ትሰምዕ እንተ ኾንካ ትፈልጥ ትኸዶን ዝመጽአካን ትፈልጥ፤ ምስ አምላኽን ሰብን ትራኹብ። ሓደ ካብቲ ኸንድለና ዘይንደልዮ ዘይንሰምዕ ከይንኸውን ኢዩ። ዘይትሰምዕ እንተ ኾንካ ምስ ሰባት ርክብ የብልካን እዚ ኸኦ ከቢድ እዩ። በዚ እዩ ሊቃውንቲ ፍልጠት መጋበሪ ሓጋዚ ንምስማዕ በብእዋኑ ዝምህዙ፤ ብሓቂ ክንርእዮ ከሎና ንምስማዕ ዝሕግዝ መጋበሪ ክቡር እዩ። ጸማም ብዙሕ እዩ ዝጎድሎ። ሰሚዕካዶ/ዲ እናበልና ክንሰምዖ ዝግብአና ክነረጋግጽ ንደሊ ብፍላይ ፍሉይ ክንሰምእ ዝግብአና እንተ ኾነ ነገሩ።

ዘይምስማዕ ጸማም ስለ ዝኾንካ ጥራሕ አይኮነን ነቲ ዝብሃል ወይ አትደልዮን ወይ እውን አይርድአካን እሞ አይትቕበሎን ሽዑ ከም ዘይሰማዕካ ትኸውን። ሰሚዕካ ከምዘይሰማዕካ ምዃን እዚ አብ ክፍአት ጥልመት ክሕደት ዝተመስረተ ክኸውን ይኸእል ወይ እውን አብ ንዕቀት ነቲ ዝዛረብ ዘሎ ዋጋ ዘይምሃብ ወይ እውን አብ ጽልኢ ዝተመስረት ክኸውን ይኸእል። ከምኡ እውን ምስ ስምዒትካን ድለትካን አካይዳኻን ዘይትቕበሎ ንዝኾነ ዘረባ ወይ ነገር ትነጽጎ አይትቕበሎን ስለዚ ከምዘይሰማዕካ ትኸውን ወይ ከአ ንሹዑ ከም ዝሰማዕካ ትኸውን ካብኡ ፍልይ ምስ በልካ ግን ጨሪሽካ አንጻር እቲ ዝሰማዕካዮ ወይ ዝተበሃልካዮ ትገብር። እዚ ትሰምዕ ግን አይትቕበሎን አይትደልዮን ትነጽጎ ብሓቂ ዘሕርቅን አብ መንጎ ዘይምርድዳእ ይፈጥር። እዚ ሓፈሻዊ ርድኢት አብ ምስማዕ ዘሎ እዩ። አብ ተፈጥሮ ታሪኽና ክንርእዮ ከሎና ከምዚ ዝስዕብ ክንገልጽ ይክአል።

ሰብ ካብ መጀመርያ ምፍጣሩ ዝዓበየ ጸገም ዝተጓነፎ ንአምላኽ ክሰምዕ ዘይ ምኽክሉ እዩ፤ ቀዳመይቲ ትእዛዝ ዝተዋህበቶ ክአ ንዝተባህሎ ክሰምዕ እንተ ዘይ ሰምዖ ግን ክጉዳእ ምዃኑ ተነገርዎ። አምላኽ ንቀዳማይ ሰብ ከምዚ ኢልዎ “አብ ገነት ዘሎ ኦም ኩሉ ብላዕ። ካብ ፍሪ እታ ጽቡቕን ክፉእን እተፍልጥ ኦም ግና ካብኦ ዝበላዕካ መዓልቲ ብርግጽ ክትመውት ኢኻ እሞ ካብኦ አይትብላዕ” (ዘፍ 2፡16-17) ዝብል ትእዛዝ ተዋሂብዎ ሰብ ግን ንትእዛዝ አምላኽ አይሰምዐን ውጽኢቱ ኸኦ ከምቲ ቅ. ጳውሎስ አብ ሰብ ሮሜ 5፡12 “ብሰሪ ሓደ ሰብአይ ኃጢአት ናብ ዓለም አተወ ብምኽንያት ኃጢአትውን ሞት መጸ፤ ኩላቶም ስለ ዝበደሉ ድማ ሞት ናብ ኩሉ ሰብ ተመኃለፍ” ዝብሎ እዩ። ድሕሪ ወድቀት ቀዳሞት ዘሎ ታሪኽ ደቂ ሰብ ጥልመትን ክሕደትን ንቃል አምላኽን ትእዛዙን ዘይምስማዕ እዩ።

ቀዳሞት መጻሕፍቲ ብሉይ ኪዳን ብፍላይ እተን ሓምሸተ ቀዳሞት ብዛዕባ ንእግዚአብሔር ምስማዕን ንሕግታቱ ምሕላውን እየን። አብርሃም፣ ይስሓቕ ያዕቆብ ንደቆም ዝተላበውዎ ንእግዚአብሔር አምላኽም ክሰምዑ ትእዛዛቱ ክሕልዉ እዩ።

እግዚአብሔር ብፍላይ ድሕሪ ባርነት ግብጺ ደጋጊሙ ዝገለጸ ሕግታቱን ቃሉን እንተ ሰምዑ ንሱ አምላኽም ክኸውን ንሶም ክአ ህዝቡ ክኾኑ እዩ። ሙሴ እግዚአብሔር አብ

ደብረ ሲና ምስተራእዮ ናብ ደቂ እስራኤል ክልእኮ እንከሎ “አውያት ደቂ እስራኤል ሰሚዐ አሎኹ እቲ ግብጻውያን ዚጭቑንዎም ዘለዉ ኸኦ ርእዮ አሎኹ። እምብኦር ሕጂ ንዓ ንሕዝቢይ ደቂ እስራኤል ካብ ግብጺ ኸተውፅኦም ናብ ንጉሥ ግብጺ ኸልእከካ እየ በሎ” (ዘፀ 3:9-10) ዝብል ነንብብ። ቀጺሉ ብኣፍ ሙሴ ገሩ “ኣነ እግዚአብሔር እየ ካብ እቲ ኸቢድ አርዑት ግብጻውያን ከውጽኦኩም እየ። ካብ ባርነት ግብጺ ኸኦ ሓራ ኸውጽኦኩም እየ። ብኃያል ቅልጽምን ብብርቱዕ መቐጻዕትን ከድኅነኩም እየ። ህዝቢይ ክትኮኑ ክወስደኩም እየ። ኣነ ኸኦ አምላኽ ክኾነኩም እየ። ካብ ትሕቲ እቲ ኸቢድ አርዑት ግብጻውያን ዘውግእኩኹም ኣነ እግዚአብሔር አምላኽኩም ከም ዝኾንኩ ድማ ኸትፈልጡ ኢኹም” (ዘፀ 6:6-7) እናበለ ድላዩን ዝገብሮን ነጊርዎም እንተ ኾነ እስራኤላውያን ንአምላኽ ዝብሎም ኃዲጎም ኣብቲ ዝደልይዎን ዝስምዖምን ዘምቢሎም እዚ ኸኦ ኣብ ታሪኽም ብተደጋጋሚ ይርኣ። ካብቲ ዝገርም ሎሚ ካብ እስራኤላውያን 85% ኣብ አምላኽ ኣይአምኑን እዮም። ዝሓለፈ ሕማም ኣይሓደጎምን።

አምላኽ ግን ኣይተሓለለን ካብኡ ከይፍለዩ ዝሕግዞም ዓሰርተ ትእዛዛት ሂብዎም ነዚ እውን በብእዋኑ ከፍርስዎ ተረኽቡ። ሙሴ ቅድሚ ምግቱ ሓደ ካብቲ ከቢድ ለበዋ ዝሃዖም “ንእግዚአብሔር አምላኽኩም ኣፍቅርዎ፤ ቃሉ ድማ ስምዑ ናብኡውን ልገቡ” (ዘዳ 30:20) ዝብል እዩ። ኣብ ኩሉ ብሉይ ኪዳን ሰባት ከመይ ኢሎም ንአምላኽ ምስማዕ ከም ዝአበዩን ዝወረዶም መከራን ስቓይን ከኦ ይነግር። ንቃል አምላኽ ብዘይምስምዖም ኣብ ስደትን ውርደትን፤ ኣብ ውግእ ምስዓር ሰላም ምስኣን ኮታስ ርእዩ ጸገማት ይወርዶም ነሩ።

ኢሳያስ ነብይ ንምስማዕ ዝአበዩ ከምዚ ይብሎም “ተነሰሑ ካብ ኃጢአትኩውምን ተሓጸቡ፤ ገዛእ ርእሰኹም ኣንጽሑ ኣብ ቅድመይ ክፉእ ምግባር ጎደጉ። ሠናይ ምግባር ተመሃሩ ብቕንዕና ፍረዱ ንጥቕዓት ርድእዎም ንዘኽታማት ፍትሒ ኣውጽኡሎም ንመበለታት ተጣበቑለን” (ኢሳ 1:1617)። ቀጺሉ ንቃሉ እንተ ዘይሰምዑ ዝወርዶም ክገልጽ እንከሎ “ሕራይ እንተ በልኩምንን እንተ ተአዘዝኩምንን ምድሪ እተፍርዮ ሠናይ ዘበለ ኸትበልዑ ኢኹም። ምእዛዝ እንተ ኣቤኹምን እንተ ዓሎኽምን ግና ብሰይፊ ኸትቅተሉ ኢኹም” (ኢሳ 1:1920) ይብል።

ንእግዚአብሔር ዘይሰምዕ ኩሉ ጊዜ ዕጫኡ ውርደትን መከራን እዩ። ኢሳያስ ነቶም ምስማዕ ዝአበዩን ናይ ዝኾነ ንአምላኽ ክሰምዕ ዘይደሊ ኩነታቶም ኸገልጽ እንከሎ “እዚ ሕዝቢ እዚ ብኣፉ የምልኽኒ ብኸናፍሩ የኸብረኒ ልቡ ግና ኻባይ ርሑቕ እዩ። ንኣይ ከኦ በቲ ዝተማህርዎ ባህሊ ሰብ ገይሮም እዮም ዜኸብሩኒ ዘለዉ” (ኢሳ 29:13፤ ማቴ 15:8) ይብል። እዚ ኣብዚ ዘመና ገኒኑ ዘሎ ኩነት እዩ ብስም ክርስቲያን ካቶሊኽ እየ ዝብሉ ግብርም ግን ንአምላኽን ሰብን ዘጉህዩ ብዙሓት እዮም። ኣምሰሉታት ንእምነት ክዕብልልዎ እንከለዉ ጥልመት ክፍኣተ ግብሪ እዩ ዝበዝሕ ስለዚ ኣብ አምላኽ ምምላስ ጥራሕ እዩ ፈውሱ።

ኤርምያስ ነብይ ሓደ ካብቶም ብዝያዳ ንአምላኽ ብዘይምስምዖም ንደቂ እስራኤል ተሪር ቃላትን መግናሕትን ዘዘውትር ዝነበረ ዓቢይ ነብይ እዩ። ንሱ ወላ እኳ ንኡስ እየ ኸዛረብ ኣይክእልን እየ እኳ እንተ በለ አምላኽ ብንኡስ ዕድሚኡ እንከሎ እዩ ቃሉ ክነግር

ክልላችን ሓርያዎ “አብ ከርሢ አዴኻ ኸይሓነጽኩኻ ኃሬኹኻ ከይተወለድካ ኸአ ቐደስኩኻ ነሕዛብ ነብይ ኸትከውን ድማ መደብኩኻ” (ኤር 1:4-5) በሎ። ኤርምያስ ደቂ እስራኤ ንምሕረትን ሓቅን አምላኽ ከምኡ ክፍአቶምን ኃጢአቶም ምርአይ ምስ ሰአኑ ከምዚ ይብሎም “ብርግጽ እግዚአብሔር ሓቂ እዩ ዝደሊ ወቕባኩም ግናኽ አየሕመመኩምን። ደቀስኩም ግናኽ አይተቐጻዕኩምን። ገጽኩም ከም ከውሒ አትረርኩም። ካብ ኃጢአትኩም ከአ አይተመለስኩምን” ይብሎም። ቀጺሉ ነቲ ዝብሎም ምስማዕ ንዝአበዩ “እንቱም ልቢ ዘይብሎም ዓይኒ ኸለዎም ዘይርእዩ፣ እዝኒ ኸለዎም ድማ ዘይሰምዑ ዓያሱ ህዝቢ” (5: 21) ይብሎም።

ኤርምያስ ነብ ነቶም ጨሪሾም ምምላስን ምስማዕን ዝአበዩ ኸገልጽ እንከሎ “እዝኖም ዘይተገዛረ ክሰምዑ ዘይክእሉ እዮም፣ እዚ ዝሃብካኒ ቃል ከም ነውሪ ስለ ዝቐጽርዎ ባህ አየብሎምን እዩ። እሞኽ ደአ ምእንቲ ኺሰምዑስ ንመን እየ ዝዛረብ አብ ቅድሚ መን እየ ዝምስክር” (ኤር 6: 10) እናበለ ንዝብሎ ይስእን። ሰብ ምስማዕ ምስ አበዩ እሞ ኩሉ ንክፍአትን ጥፍአትን ተተሓሒዞ ክትርኢ እንከሎኻ ብሓቂ ነቲ ርእዩ ዝኸአለ ስቓይ እዩ እዚ እዩ ንኤርምያስ ዝርአዮ ዝነበረ ምኽንያቱ ኢየሩሳልም እታ ቅድስት ከተማ አብ ኢድ ጸላእቲ ብሰንኪ ኃጢአት ህዝባ ክትወድቅ ይርአዮ ነሩ።

ኤርምያስ ነብይ እግዚአብሔር ምስ ደቂ እስራኤ ዝአተዎ ኪዳን ክገልጽ እንከሎ እሞ ምስዕማ ንዝአበይዎ ከምዚ እናበለ ነቲ አምላኽ ዝአተዎም ኪዳን ይገልጽ፡ “ድምፀይ ስምዑ አነ ኸአ አምላኽኩም ክኸውን እዩ፣ ንስኻትኩም ድማ ሕዝባይ ክትኮኑ ኢኹም። ጽቡቕ ምእንቲ ኸትረኽቡ እውን በቲ አነ ዝእዘዘኩም ዘበለ ኹሉ መገድታት ተመላለሱ ኢሊ እየ ዝአዘዘኩም” (ኤር 7:23) ይብል። አምላኽ ቃሉ አይቅይርን እዩ። ኤርምያስ ነቶም ቃል አምላኽ ዘይሰምዑ ዝሃብዎ መልሲ ኸገልጽ እንከሎ፡ “ግናኽ ብምኽሪ ርእሶምን በቲ ኸፉእ ህልኽ ልቦምን ደአ ኸዱ፣ አብ ክንዲ ንቐድሚት ምድፋእ ድማ ንድኅሪት አቢሎም ተመልሱ እምበር ንአይስ አይሰምዑንን አእዛኖም ድማ ናባይ ጽን አየበሉን” (ኤር 7:24) ይብል። ንአምላኽ ዘይሰምዕ ልብን አእዛንን መለልይኡ ዝተጠውየ ልብን መንፈስ ዝለበሰ እዩ።

ዝካርያስ ነብይ ድህሪ ስደተ ባቢሎን ዝነበረ እሞ ብዛእባ ምህዳስ ኢየሩሳሌም፣ ብዛእባ ቤተ መቐደስ ከም ብሓዲሽ ምሕናጽ፣ ብዛዕባ ምንጻሕ ህዝቢ እግዚአብሔር ከምኡ እውን ብዛእባ ክመጽእ ዘለዎ መስሕ ይዛረብ። አብ ዘካር 7:11 እንተ ረአና ብዛዕባ እቶም ምኽሪ አምላኽ ምስማ ዝአበዩ ከምዚ ይብል “ህዝባይ ግን ምስማዕ አብዩ፣ እምቢተኛ እንግዓ መለሰለይ ከይሰምዑ እውን አእዛኖም አጽመሙ”።

ሆሴዕ ነብይ አብ 721 ቅድሚ ልደት ክርስቶስ አብ ሰሜናዊ መንግስት እስራኤል ዝሰብክ ዝነበረ እዩ። ትንቢቱ ነቲ ብአምልኾ ጣዖትን ክፍአትን ዝልለ ዝነበረ ህዝቢ አብ አምላክ ክምለሱ አትራሩ ዝነግር ዝነበረ እዩ። አብቲ አብ አምላኽ ክምለሱ ክልምኖም እንከሎ ዝበሎ ከምዚ ንረክብ “ኦ ህዝቢ እስራኤል ኃጢአትኩም ዓንቂፍኩም ወዲቐኩም ኢኹም እሞ ናብ እግዚአብሔር አምላኽኩም ተመልሱ” ይብል። እታ እንኮ ፍታሕ ነቲ ዝነገር ዘሎ ቃል አምላኽ ሰሚዕካ ምምላስ ጥራሕ እዩ።

አብ ብሉይ ኪዳን ሓሰውቲ ነብያት እውን ነሮም እዮም። ንቃል አምላኽ ዘይመልከዎን ትርጉምን ሂሮም ንሰባት ንሓቅን ቃል አምላኽን ከምዘይሰምዑ ይገብርዎም “እቶም ነብያት ኮንቱ ተስፋ እዮም ዚዛረቡኹም ዘለዉ እዎ ነቲ ዝብልዎ አይትስምዕዎ። ብልዎም ዝሓስብዎ እምበር ኣነ ዝበልክዎ አይኮነን ዚነግርኹም ዘለዉ።” (ኤር 23:16) እናበለ ንሓቅና ነብይ ምስማዕ ከም ዘድሊ ይነግር።

ብሉይ ኪዳን ብምልኡ ንዝጽውዕ ዘሎ አምላኽ ምስማዕ ከምዝኾነ ግሉጽ እዩ አምላኽ ክጽውዕ ሰብ ጸማም እዝኒ ክህብ ዘመናት ሓሊፉ። አብ አምላኹ ተመለሱ ሽዑ ራህዎ ሰላም ምሕረት ኮታሰ ኩሉ ክትረኽቡ ኢኹም ንዝብል ሰናይ ቃል ምስማዕ አብዩ ሰብ አብ ውግእን ጭካኔን ክፍአትን ወፊሩ።

እቲ ዝገደደ ንቃል አምላኽ ከከም ዝጥዕመካ እናተርጎምካ ዘይመልከዎን ትርጉምን እናሃብካ ምትላል ናይ ዘመና ፋሽን ኮይኑ አሎ። ሓሰውቲ ነብያት መሊአም ዘመናም ሂብዎም ንብዙሓት ከም ሊላ መንጢሎም ክወስዱ እንርእዮን እንዕዘቦን ዘሎና ሓቂ እዩ። ንቃል አምላኽ ንፈልጥ ኢና እናበሉ ዘይትርጉሙን መልእኽቱን እናሃቡ ንብዙሓት አጥፊአም አለዉ። ንሓቅኛ እምነቱ ዘይከሓደ ዘይብላ ስድራ ክትረኽብ ቀሊል አይኮነን። ኩሉ አብ ጓይላ ክሕደት ሓቢሩ ንክርስቶስ ረኺቢዮ እናበልካ ንክርስትና መልክዑ ዝቕይሩ አይወሓዱን። ንመን እሰምዕ ክንብል አሎና። አብ ዝሰማዕናዮ ጓይላ አይንሳዕስዕ ጓይላና ነለሊ ሱቕ ኢልካ ሃብ ተረክበ ኢልካ ዘይምኻድ። ከምቲ ነብያት ንሓቂ ክነግሩ ዝተላእኩ ሎሚ ንሓቂ እትነግረና ቤተ ክርስትያን እያ ስለዚ ካብአን ካብ ልኡኻትን ንስምዓዮ ምስ ዝነፈሰ አይንንፈስ።

አብ ሓዲስ ኪዳን:

ሓዲስ ኪዳን ካብ መጀመርያ ክሳብ መጨረሻ ክንሰምዕ ዝዕድም ሰናይ ዜና ድሕነት እዩ። ማርቆስ ወንጌላዊ ካብ ኢሳያስ “እንሆ ጎደና እግዚአብሔር አሰናድዉ መገድታቱ ሽአ አቅንዑ” (ኢሳያ 40:3) እናጠቐሰ ብዛዕባ ዮሐንስ መጥምቕ አብ ምጅማር ወንጌል ክነግር እንከሎ አበሳሪ አዋጂ ፊተውራሪ ከምዝኾነ ክንሰምዖ ክንአምናናን ክንነግሮ ከምዘሎና ይነግረና። ዮሐንስ አብ ምድረበዳ እናአጠመቐ ንኅድገት ኃጢአት ዚኸውን ናይ ንስሓ ጥምቀት ከም ዝሰበኸ ይነግረና።

ሉቃስ እውን ምስ እዚ አተሓሒዙ ካብ ትንቢት ኢሳያስ እናጠቐሰ “ናይ ሓደ ሰብ ዚእውጅ ድምጺ ጎደና እግዚአብሔር ጽረጉ መገድታቱ አቕንዑ፥ ስንጭሮ ዘበለ ልዕል ይበል፥ እምባን ኩርባን ኩሉ ትሕት ይበል ጥውይዋይ ዝኾነ ኩሉ ትኽ ይበል ድንጉር ይተኻኸል. . .” (ሉቃ 3:46) እናበለ ልኡኽ አምላኻ ካብ መጀመርያ ክሰማዕን ክግበርን ዘለዎ ከምዝነገር ይነግረና። ሉቃስ ቀጺሉ ንአምላኽ ክሰምዕ ዝኽአለ ዝሓቶ ሕቶ “እንታይ እግበር” ከምዝብል እውን ይነግረና። ንአምላኽን ልኡኻትን ዝሰምዕ ክሕደስ ክልውጥ ከም ዝደሊ ይነግረና። ማቴዎስ ወንጌላዊ አብ ምስላ ዘርእን ዘራእን ቃል አምላኽ ምስማዕ ጥራሕ ዘይኮነ ከከም ዓቅምና ክነፍሪ ከም ዝንገረና ኽገልጽ እንከሎ ነቶም ብሓቂ ዝሰምዑ እዎ ዘፍርዩ ከምዚ ይብል “ገሊኡ ግና አብ ጽቡቕ መሬት ወደቐ ገሊኡ ሚእቲ ገሊኡ ሰላ ገሊኡ ሠላሳ ድማ ፈረየ” (ማቴ 13:8)።

ሓዲስ ኪዳን ንኣምላኽ ዝሰምዕ ኣብ ሕይወቱ ተሓድሶን ተለውጦን ከም ዘምጽእ ደጋጊሙ ይነግረና። ንኢየሱስ ንስምዖን “አይትፍራህ ካብ ሕጂ ንደጋር ገፋፍ ሰብ ክትኸውን ኢኻ” (ሉቃ 5:10) ኢልዎ። ኢየሱስ ነቶም ቃሉ ዝሰምዑ ኩሎም ኣብ ሕይወቶም ተሓድሶ ኣምጺእሎም። ኩሉ ዝገበሮ ተኣምራታት እንተ ረኣና ናብቶም ዝሰምዕዎ ዝኣመንዎ እዩ ገርዎ። እዚ ኽገብረልካ ትኣምንዶ/ኒዶ እናበለ ነቲ ንሱ ዝብሎን ዝገብሮን ከምዝኣምኑ ይሓቶም። ሓደ መዓልቲ ሓደ ሹም ወዱ ዝሓመሞ ናብ ኢየሱስ መጺኡ ከሕውየሉ ለመኖ ኢየሱስ ከኣ ኪድ ወድኻ ሓውዩልካ እዩ በሎ፤ ንሱ በቲ ኢየሱስ ዝበሎ ኣሚኑ ከኣ ወዱ ኽኣ ሓወየ (ዮሐ 4:43-ፍ) ይብለና። ንኢየሱስ ብምሉእ ልቡ ሰሚኡ ዝኣመነ ይሓዊ ዝደለዮ ይረኽብ።

ሰብ ክልወጥ ክሓዊ ዝለመኖ ክረክብ ክኣምን ኣለዎ። ኢየሱስ ኣብ ሉቃ 11:14-23 ምስ ፈሪሳውያን ክካታዕ እንከሎ ሰባት ክኣምኑ እንተ ዘይደልዮም ንኣእምርኦም ክቕይሮ ዝኽእል ነገር የለን ኢልዎም። ነቲ ኣብ ቅድሚኡም ዘሎ ሓቂ እናረኣዩ ይነጽግዎ።

ንኢየሱስ ምስማዕ ንብዙሓት ኣገሪምዎም። ደቂ ዓዱ ኣብ ናዝሬት ምስ ሰበኽ “እዝስ እቲ ወዲ ዮሴፍዶ አይኮነን” እናበሉ ተገሪሞም ምኽንያቱ እቲ ካብኡ ዝወጽእ ዝነበረ ቃል ፍልይ ከም ዝኾነ ክርእዩ ክኢሎም። ከምቲ ኩሎም ዝዛረብዎ ዘይኮነስ ፍሉይ ከምዝኾነ ክርእዩ ክኢሎም። ንኢየሱስ ሰሚዕካ ምኽኣል ንኣምላኽ ምስማዕ ስለ ዝኾነ ኣብ ውሽጥና ተሓድሶን ሳዕቤንን ኣለዎ።

ኣብ ወንጌል ዮሐንስ ንኢየሱስ ምስማዕ ፍሉይ ጥቕሚ ከምዘለዎ ኽገልጽ እንከሎ ነቲ ማርያም ኣብ መርዓ ቃና ዘገሊላ ዝተገብረ ይነግረና። ማርያም ነቶም ኣሳሰይቲ ንሱ ዝበለኩም ግበሩ ኢላቶም፤ ከምቲ ዝበሎም ምስ ገበሩ ተኣምራት ማይ ኣብ ወይኒ ተለዊ ጡ። ንኢየሱስን ንሓቀኛታት ልኡኻቱ ዝሰምዕ ኣብ ሕይወቱ ተኣምራት እዩ ዝርኢ ብፍላይ ብማርያም ዝቐርቦ ከይተሰምዐ ኣይተርፍን እዩ። ኣብ መስቀል እንከሎ እዚኣ ኣደኹም እያ ኢሉና ውሉድ ንወላዲቱ ክሰምዕ እንከሎ ኣብ ሕይወቱ ሰላም ፍቕሪ ኣልኦ። ንኣደኣምላኽ ዝኾነት ማርያም ክንሰምዕ እንከሎና ፍሉይ ጸጋ ኣለዎ ንሳ ኩሉ ጊዜ ወደይ ዝበለኩም ግበሩ ኢልዎም።

ኣብ ዮሐንስ “እቲ ብኣፍደገ ዝኣቱ ንሱ ንሳ ኣባግዕ እዩ ንኣኡ እቲ ሓላው ኣፍደገ ይኸፍተሉ እተን ኣባግዕ እውን ድምፁ ይሰምዓ፤ ነተን ኣባግዑ በብሰመን ጸዊዑ የውፍረን. . . . ቀቅድሚኡን ይኸይድ እተን ኣባግዕውን ድምፁ ስለ ዘለዎ ይስዕባኦ፤ ንጓና ግን ድምፁ ስለ ዘየለልዎ ካብኡ ይገልባ እምበር ኣይሰምዓኦን እየን” (ዮሐ 10:2-5)። ኣብ ምድረ ፍልስፌካም ከም ኣብ ሃገርና እንስሳ ብፍላይ ኣባግዕ ኣጣል ከብቲ ንዋንኤን ይሰምዓ እየን። ኢሳይስ ነብይ ህዝበ እስራኤ ንኣምላኽ ምስማዕ ምስ ኣበዩ ከምዚ ኢልዎም “ብዕራይ ዋንኡ ኣድጊውን ዚበልዓሉ ስፍራ ይፈልጥ ሕዝቢ እስራኤል ግና ንኣይ ኣይፈልጡንን እዮም” (ኢሳ 1:3) ይብላ።

ከም ትምህርቲ ቅ. ዮሐንስ ዝሰምዕ የለሊ ይእዘዝ ይሕጎስ እቲ ካብኡ ዝጽበ ኹሉ ይገብር። ምስማዕ ብኢየሱስ ክርስቶስ እዩ ጀሚሩ። ወልድ ካልኣይ ኣካል ቅ. ስላሴ ክልኣኻ ተኣዚዙ ቅ. ጳውሎስ ከም ዝብለና “ሰብ ብምዃን መልክዕ ባርያ ብምውሳድ ብዝላኣ ፍቓዱ ንርእሱ

ድኻ ገበረ። ንርእሱ ትሕት ብምባል ክሳብ ሞት ኣረ እኳ ደኣ ክሳብ ኣብ መስቀል ሙማት ተኣዘዘ” (ፊልጵ 2:7-8) እናበለ ምስማዕ ኣብ ስላሴ እንታይ ከም ዝኾነ ይነግር።

ቅ. ዮሐንስ እግዚአብሔር ቃል እዩ ይብሉና ቃል ከኣ ዝስማዕ ዝንገር እዩ። ኣምላኽ ክስማእ ክንገር እዩ ድላዩ። ኣብ ቅዳሴ ካህን ቅድሚ ወንጌል ምንባቡ “ንስማዕ ወንግበር ቃለ ወንጌልከ ቅዱስ በጸሎቶሙ ለቅዱሳን” እናበለ ይጽሊ። ነቲ ኢየሱስ ዝበሎ ክንሰምዕ እሞ ክነፍሪ ክንልወጥ ክንሕደስ እዩ ዝድለ ዘሎ።

ንኢየሱስ ክንሰምዕ እንተ ኸኣልና ኣብ ሕይወትና ዘምጽኦ ለውጢ ዓቢ ከምዝኾነ ኸገልጽ እንከሎ፡ “ብሓቂ ብሓቂ እብለኩም ኣሎኹ እቲ ንቻለይ ዝሰምዕ በቲ ዝለኣኸኒውን ዚኣምን ናይ ዘለዓለም ሕይወት ኣላቶ ንሱ ካብ ሞት ናብ ሕይወት ይሳገር እምበር ናብ ፍርዲ ኣይክበጽሕን እዩ” (ዮሐ 5:24) ይብሉና። “እቲ ቻለይ ዚሕሉ ዘበለ ንዘለዓለም ከም ዘይመውት ብሓቂ ብሓቂ እብለኩም ኣሎኹ” (ዮሐ 8:51)። ንቻል ኢየሱስ ዝሰምዕ ኣብ ሕይወቱ እምነት፣ ተሓድሶን ተስፋን ኣሎ። ኣብ ዓለም ክነብር እንከሎና ብዙሕ ድምጺ ኢና እንሰምዕ ስለዚ ከይንደናገር ድምጺ መን እሰምዕ ኣሎኹ እናበልና ንእንሰምዖ ክነለሊ ኣሎና። ኢየሱስ ባዕሉ ከም ዝበለና “ኣነ ክርስቶስ እየ እናበሉ ብዙኃት ብስመይ ኪመጹ እዮም፣ ንብዙኃትውን ኬስሕቱ እዮም” (ማቴ 24:5) እናበለ ዘስሕት ድምጺ ብዝተፈላለየ መልክዕ ክመጽእ ስለ ዝኸኣል ክነስተውዕል ኣሎና። ድምጺ ሰሚዑ ኢልካ ምጥቻዕ ኣብዘይ ጓይላኻ የእትወካ እዩ እሞ ምጥንቃቕ ይግባእ።

ኩሉ እንሰምዖ ቃልኣምላኽ ክንቅበሎ ወይ ክንርድኦ ቀሊል ኣይኮነን። ባዕሉ ከብርሃልና ኸገልጸልና ክንልምኖ ኣሎና። ስምዖን ጴጥሮስ ሓደ መዓልቲ ኢየሱስ ክብድ ዝበለ ዘረባ ምስ ተዛረቦም “እዚ ዘረባ እዝስ ዕጹብ እዩ፣ መን ኪሰምዖ ይኸእል” (ዮሐ 6:60) እናበለ ምስ ብጸቱ ሓቲቱ። ብዙሓት ካብ ሰምዕቱ እውን ሓዲገሞም ከይደም፣ ሽዑ ናብ ኣርድእቱ ምልስ ኢሉ ንሰኹምከ ክትከዱዶ ትደልዩ ኢሉ ሓቲትዎም። ጴጥሮስ ኣብ ክንዲ ኩሎም ኮይኑ “ንይታይ ንሰኻ ናይ ዘለዓለም ሕይወት ቃል ኣሎካ፣ ናብ መን እሞ ኸንከይድ፣ ንሕናስ ንሰኻ እቲ ቅዱስ ናይ ኣምላኽ ምጂንካ ኣሚንናን ፈሊጥናን ኣሎና ኢሉ መሊሰሉ” (ዮሐ 6:68)። ነገር ኣምላኽ ክርድኦና ጸጋ ኣምላኽ የድልየና።

ዝሰምዕ ዘፍቅር እዩ። ጎ.ኢ.ክ. “እተፍቅሩኒ እንተ ሿንኩምሲ ትእዛዛይ ክትሕልወ ኢኹም፣ ኣነ ኸኣ ነቦ ክልምኖ እየ ንሱ ድማ ንዘለዓለም ምሳኻትኩም ዝነብር ካልእ መጻናንዒ ኺህበኩም እዩ” (ዮሐ 14:15) ኢሉ ንሓዋርያቱ ተላብይዎም። ክነፍቅሮ ክንሰምዖ ክነለልዮ ኣሎና። “እቲ ንትእዛዘይ ተቐቢሉ ዚሕልዎ ንሱ እዩ ዜፍቅረኒ፣ ነቲ ዘፍቅረኒ ድማ ኣቦይ የፍቅሮ እዩ፣ ኣነውን የፍቅሮ እየ ርእሰይ ከኣ እገልጸሉ” (ዮሐ 14:21)። ዝሰምዕ ንትእዛዝ ክፍፍም ጸገም የብሉን። ቃለይ እንተ ሰማዕኩም ኣነ ምሳኹም ኣሎኹ እዩ ዝብሉና።

ኣብ ግ.ሓ. ንሓዋርያት ሰሚዖም ዝኸኣሉ ግለሰባት ይኹኑ ብሓበራ መንፈስ ቅዱስ ይወርዶም ነሩ። እቶም ዝሰምዕዎም ዝነበሩ ልቦም ይውጋእ ነሩ “ኣቱም ኣሳዋት እንታይ ንግበር” (ግ.ሓ. 2:37) እናበሉ ይሓትዎም ነሮም። ሓዋርያት ኣብ ዝኸድዎ ንቃል ኣምላኽ የስምዑ ስለ ዝነበሩን ዝሰምዖም ስለ ዝረኸቡን ክርስትና ብሓጺር ጊዜ ኣብ ኩሉ

በጸሐፊ።

ንወንጌል እነስምዕ ንሕና ኢና። ቤተ ክርስቲያን ሎሚ እውን “ተነስሑ ኅድገት ኃጢአት ምእንቲ ኸትረኽቡ ከአ ነፍሲወከፍ ብስም ኢየሱስ ክርስቶስ ይጠመቕ” (ግ.ሐ. 2:38)። ትብለና ኣላ። ክንስምዕ እንተ ኸአልና ጸጋ ኣምላኽ ክወርደና እዩ። ቅ. ጳውሎስ ኣብ መገዲ ደማስቆስ ቃል ኣምላኽ ስለምንታይ ተሳድደኒ ኣሎኻ እናበለ ምስ ተዛረቦ ቅጽብታዊ እምነት ገሩ ኣብ ስብከተ ወንጌል ወፊሩ። ኣምላኽ ክዛረብ እንከሎ እንተ ሰማዕናዮ ኣብ ልብና ፍጹም እምነት ይፍጠር። ርእዩን ኣሚኑን ዝኸአለ ዝሓቶ ህቶ “ኅይዳይ እንታይ ክገብር ትደሊ ኣሎኻ” እዩ ዝብል (ግ.ሐ. 9:6)።

ቃል ኣምላኽ ብዝሰማዕ ዘረባ ጥራሕ ኣይኮነን ዝዛረበና ብሕሸኽታ ኣብ ልብናን ብራእይን ክዛረበና ይኸእል እዩ። እዚ ዝዓበየ ዘረባ እዩ። ኣብ ሕይወት ሓዋርያትን ዓበይቲ ቅዱሳንን መንፈስ ቅዱስ ኣብ ልቦም ክዛረቦም ንሰምዕ። ነቲ ኣምላኽ ዝደልዮ ኸገብሩ ንኹሉ ይሓድጉ ኣብ ገለ እዋን ፍጹም ናይ ሕይወት ተሃድሶ ይገብሩ። ቅ. ኣጎስጢኖስ። ቅ. ፍራንቸስኮስ ነቲ ኣምላኽ ኣብ ልቦም ዝተዛረቦም ምስ ምሰምዑ ሕይወቶም ቀይሮም።

ንኣምላኽ ሰሚዑ ዝኸአለ ካብኡ ዝፈልዮ የብሉን። ቅ. ጳውሎስ ነዚ ከስተንትን እንከሎ “ካብ ፍቕሪ ክርስቶስ ዚፈልየና መን እዩ” (ሮሜ 8:35-36) እናበለ ንኹሉ እቲ ዝወረዶ ጸበባ ይዝርዝር። ንኣምላኽ ከይንሰምዕ ዝዓግተና ብዙሕ እዩ ስለዚ ከይንዕገት ደጋጊምና ቃሉ ንሰማዕ ሽዑ ክንሕደስ ኢና። ብምሉእ ልቡ ንኣምላኽ ሰሚዑ ዝኸአለ ዝብሎ “ብሕይወት እንተ ነበርና ንኅይዳይ ኢና እንነብር እንተ ሞትናውን ንኅይዳይ ኢና እንመውት ስለዚ ብሕይወት እንተ ነበርና ወይ እንተ ሞትና ናይ ኅይዳይ ኢና” (ሮሜ 14:8)።

ንኣምላኽ ኣብ ኩሉ ሰሚዕና ክንክእል ኣሎና። ኣብ ጊዜ ጸሎትን መንፈሳዊ ነገራት ጥራሕ ክንገብር ከሎና ዘይኮነ ኣብ ስራሕ ምስ ስድራ ከሎና፣ ጽጉማት ክንርኢ ከሎና፣ ኣብ ዘሎና ኣሊና ንድምጺ ኣምላኽ ክንሰምዕ ኣእዛና ክፉት ክንገብር ኣሎና። ብዝያዳ ኸአ ኣብቲ ስርሐይ ዝጸዓቕሉን ዘይምስትውዓል ኣብ ዝበዝሓሉ ድምጺ ኣምላኽ ክንሰምዕ ኣሎና።

ብርግጽ ዝተረረ ልቢ ክሰምዕ ቀሊል ኣይኮነን። እግዚአብሔር ንነብይ ኤርምያስ ኣይሰምዑኻን እዮም ኢልዎ። ኣብ ሉቃስ 11:14-23 “እቲ ምሳይ ዘይኮነ ተጻየይ እዩ፣ እቲ ምሳይ ዘይእክብ ይዘሩ” ይብለና። ንድምጺ ኣምላኽ ክትሰምዕ ልብኻ ምኽፋት የድሊ። ሓደ ካብቲ ኣበርቲዕና ክንጽልዮ ዘሎና “ኣ ኣምላኽ ብዝያዳ ነቶም ኣብ ጥቓይ ዘለዉ ስድራይ መሳርሕተይ ኣዕሩክተይ ሰሚዖ ዝኸአሉ ጸጋ ሃበኒ” እናበልና ክንፍሊ ይግባእ።

ኣብ ርእሰና ምስል ኢልና ከይሰምዕ ዝዓግተኒ እንታይ እዩ ኢልና ንርእስና ክንርኢ ጽቡቕ እዩ። ኃጢአት ክበዝሕ እንከሎ፣ ዓመጽ ግፍዒ ጭካኔ ክበዝሕ እንከሎ ንልብና ዓጽዮ ንድምጺ ኣምላኽ ከምዘይንሰምዕ ይገብረና። ጸጋ ዝርኣቕ ሕይወት ጸማም ልብን መንፈስ እዩ ዝወርሶ ስለዚ ዝሰምዕ ልቢ ሃበኒ ኅይዳይ ኢልና ክንጽሊ ይግብኣና።

እታ ቀዳመይቲ ንድምጺ አምላኽ ሰሚዐ ንምሉእ ሕይወታ ዝተኸተለት ማርያም እያ። ንሳ ካብ መጀመርያ ንኹሉ ነገር አብ ልባ ተዋህልሎ ነበርት። (ሉቃ 2:51)። ሓደ ንቃል አምላኽ ዝሰምዕ መለልይኡ ዘዋህልል ዝሕዝ እንተ ኾነ እምበር ንግዚኡ ዝሰምዕ አይኮነን። ንወዳ አብ ኩሉ ትስዕቦ ነራ አብ መጨረሻ አብ መስቀል አፋንያቶ። ንሱ እንሆ አደኹም ስምዕዋ ስዓብዋ አብ መንጎኹም አሕድርዋ ኢልዎም። ማርያም ከሰ ቀዳመይቲ አብነትና ንቃል ሰሚዕና ክንክእል እያ።

ቀጺልና ንቤተ ክርስትያን ሰሚዕና ክንክእል አሎና። ቤተ ክርስትያን ቦቲ ክርስቶስ ሂብዋ ዘሎ ስልጣን ቃል አምላኽ እትነግረና እትምህረና ንሳ እያ ካብአ ወጺእና ብኻልእ ወይ ባዕልና ክንሰምዕ እንተ ደለና ቃልና ኢና እንሰምዕ። ኢየሱስ ንሓዋርያቱ ንኣኹም ዝሰምዐ ንኣይ ሰምዐ። ኢልዎም። ቤተ ክርስትያን አፍ ክርስቶስ ኮይና ዕለት ዕለት ክትዛረበና እንከላ ጸማም እዚ እንተ ሃብና ንክርስቶስ ኢና ምስማዕ እንክቢ ዘሎና ስለዚ ቤተ ክርስትያን እትብሎን እትምህሮን ክንቅበሎን አብ ግብሪ ክነውዕሎን ይግብአና።

አምላኽ ዝሰምዕ እዝንን ልብን ይሃባአና ሰሚዕና ኸአ ፍረ እነፍሪ ይግበረና።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ